

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

/2024 оны 1 сарын байдлаар/

№	Үзүүлэлт	<u>БОЭТ</u>	Сумдын эмнэлэг	Өрхийн эмнэлэг	Хувийн эмнэлэг	Цэргийн анги	Нийт дүн
1	Нийт үзлэг	14707	8165	8789	5255		36916
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	1803	2744	4268	610		9425
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	1167	618	1252	303		3340
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	4612	2140	850	1575		9177
5	Нийт төрөлт	86	17				103
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	827	621		340		1788
7	Нас баралт	4	16	10			30

№	Үзүүлэлт	2023.1	2024.1	Өөрчлөлт
1	Нийт үзлэг	33797	36916	3119
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	6421	9425	3004
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	2422	3340	918
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	10774	9177	-1597
5	Нийт төрөлт	112	103	-9
	Гэрийн төрөлт	2	0	-2
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	1491	1788	297
7	Нас баралт	21	30	9
	0-1 насны эндэгдэл	0	4	4
	1-5 насны эндэгдэл	0	0	0
	Хурц халдварт өвчин	34	88	54

Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	2023.1 сар	2024.1 сар	өөрчлөлт
Нялхасын эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд	0	38.8	38.8
Үр хөндөлт	1000 амьд төрөлтөд	198.1	582.5	384.4
Үүнээс охидын	хувь	0	8.3	8.3
Хурц халдварт өвчин	10000 хүн амд	4.6	11.6	7
БЗДХ	10000 хүн амд	4.3	4.6	0.3
Үүнээс өсвөр үе	хувь	18.7	22.8	4.1
Хүүхдийн хяналт /0-1 нас/	хувь	77.8	76.5	-1.3
Хүүхдийн хяналт /1-5 нас/	хувь	35	26.5	-8.5

I.ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

- Улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд нийт 36916 хүнд үзлэг шинжилгээ хийсний 34.5%-д нь урьдчилан сэргийлэх болон идэвхтэй хяналт тандалтын үзлэг хийгдсэн байна.
- Ортой эмнэлгүүдэд нийт 1789 хүнийг 11396 ор хоногоор хэвтүүлэн эмчилсэн нь нэг хүн дунджаар 6.3 хоног хэвтэн эмчлүүлсэн байна.
- Түргэн тусламжийн 785 дуудлагад явж үйлчилсний 196 (25%) нь алсын дуудлага, 84 (10,4%) нь осол гэмтлийн яаралтай дуудлага байсан байна.
- Нийт эмийн сангууд 11168 жор хүлээн авч, 1 тэрбум 5 сая гаруй төгрөгний эм бараа борлуулалт хийсэн байна.
- ЭЭСангуудад нийт 1244 жор ирсний 65,6% (656) нь ЭМДаатгалын, 1,4% (18) мансууруулах сэтгэц нөлөөт эмийн, 45,8% (570) нь энгийн эмийн жор байсан байна. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалт дундажаар 64,1% байна.

II. БҮРТГЭГДСЭН ӨВЧЛӨЛ, ЭНДЭГДЭЛ

- 1 сарын байдлаар 9177 халдварт бус өвчлөл шинээр бүртгэгдэж эмчлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1597 тохиолдлоор буурсан байна. Нийт өвчлөлийн 70% нь шинэ өвчлөл байна.
- Үүнээс тэргүүлэх 5 өвчлөл нь:**
  1. Амьсгалын тогтолцооны өвчин-2209
  2. Хоол шингээх эрхтний өвчин-1951
  3. Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин-1001
  4. Шээс бэлэгсийн тогтолцооны өвчин-610
  5. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-446
3. 1 сарын байдлаар 181 хүн осол гэмтэлд өртсөний улмаас тусламж авсан ба өвчлөл өнгөрсөн оноос 88 тохиолдолоор өссөн байна.
4. Оны гарсаар 30 хүн нас барсан ба нийт нас барсан хүний 13,3% нь хорт хавдраар, 13,3% нь зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт зэрэг сэргийлж болох эндэгдэлээр нас барсан байна. Нийт нас баралтын 7 нь эмнэлэгт, бусад нь гэртээ хээр гадаа нас барсан байна.
5. БОЭТөвд 4 эндэгдэл тохиолдож 3 задлан шинжилгээнд хамруулсан ба задлан шинжилгээний хувь 75% тай байна. Үндсэн оноошийн зөрөө байхгүй.
- Нас баралтын шалтгаан:**
  1. Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин-10
  2. Хорт хавдраар-4
  3. Осол гэмтлээр-4
  4. Амьсгалын тогтолцооны өвчин-3
  5. Хоол шингээх эрхтний өвчин-2
  6. Чихрийн шижин-2
  7. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-2
  8. Бөөрний архаг дутагдал-1
  9. Перинаталь үеийн эмгэг-1
  10. Төрөлхийн гажиг-1

III. ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

- Нийт 103 эх төрж 103 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 9 төрөлтөөр хүн амын төрөлт буурсан байна. Нийт төрсөн хүүхдийн хүйсийн харьцаа 1,1:1 байгаа ба эмэгтэй хүйс давамгайлж байна.

- Нийт төрөлтийн 4,8% (5) дутуу төрөлт эзэлж байна.
- Нийт төрөлтийн 4 (3,8%) охидын төрөлт эзэлж байгаа ба өнгөрсөн оны мөн үеэс (1/08%)3-р нэмэгдсэн үзүүлэлт байна.(Шб-1,Өо-2,Эх-1).
- 1 сарын байдлаар 60 эх үр хөндүүлж 1000 амьд төрөлтөд 582,5 байгаа нь өнгөрсөн оноос 384,4-р өссөн үзүүлэлт байна.
- 150 жирэмсэн эх хяналтанд шинээр орсны 137 (91,3%) эрт, 1 (0,6%) хожуу хяналтад орсон байна.
- Нялхсын эндэгдэлын 4 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нярай 1, 1-6 сартай-3 байна. Эндэгдэлийн шалтгаан нь суулгалт, осол гэмтэл, зүрхний гажиг, нярайн амьсгалын гачаалын шалтгаантай байна.
- 1 сарын байдлаар 3003 хүүхдийг идэвхтэй хянаж, хооллолт өсөлт хөгжилтийн байдлыг үнэлэн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлсэн нь хяналтад хамрагдвал зохих хүүхдийн 51.5% эзэлж байна. Хяналтанд хамрагдсан хүүхдүүдээс 4 хүүхэд жингийн алдагдалтай байгаа нь нийт хүүхдийн 0,1%-г эзэлж байгаа ба 18 хүүхэд туранхай, 9 хүүхэд өсөлт хоцрогдолтой байна.
- 0-1 насны хүүхдийн хяналт 76.5%, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн хяналт 26.5%-тай байна.

IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

- Он гараад 123 халдварт өвчин бүртгэж эмчилсэн нь өнгөрсөн оноос 56 тохиолдлоор өссөн байна. Нийт халдварт өвчний 29,2%-г БЗДХ, 57,7%-г салхинцэцэг, 1,6%-г цусан суулга, 6,5%-г гар хөл амны өвчин, 2,4%-г ёлом 3,2%-г ковид зэрэг өвчнүүд тус тус эзэлж байна.
- БЗДХ-н 11,1% нь жирэмсний үзлэгээс, 9,4% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 84,4% нь өвчний учир амбулатороор, 6,2% нь тандалтын үзлэгээс илэрсэн байна.

1 САРД АНХААРАЛ ТАТСАН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД:

1. 1000 амьд төрөлтөд нялхасын эндэгдэл 3,8,8-р (4) нэмэгдсэн.
2. 1000 амьд төрөлтөд үр хөндөлт өнгөрсөн оноос 384,4-р өссөн.
3. Охидын төрөлт, үр хөндөлт өнгөрсөн оны мөн үеэс нэмэгдэх хандлагатай анхаарал татаж байна.
4. Нас баралт, ялангуяа сэргийлж болох хавдар, чихрийн шижин, тархинд цус харвалт, зүрхний шигдээс, багтраа, осол гэмтэл, архины хордлого зэрэг шалтгаант нас баралт нийт нас баралтын 84% эзэлт байна. Хорт хавдарын нас баралтын 75% нь оношлогдсоноос хойш 1 хүртэлх жил амьдарсан байна.
5. Осол гэмтэлд өртөгсөдийн тоо өнгөрсөн оноос 1,9 дахин нэмэгдсэн байна.
6. Халдварт өвчин өнгөрсөн оны мөн үеэс 1,8 дахин нэмэгдсэн ба энд БЗДХ, салхинцэцэг, гар хөл амны авчин өнгөрсөн оны мөн үеэс нэмэгдсэн байна.
7. Хүүхдийн хяналтын хувь өнгөрсөн оны мөн үеэс буурсан ба өсөлт хоцролттой, жингийн алдагдалтай, туранхай хүүхдийн тоо нэмэгдсэн байна.

Мэдээлэл бэлтгэсэн: ЭМГ-н статистикч Б Мидэрсүрэн , Д. Гантогтох

2024 оны 2 сарын 5